

Ilmasto- ja vähähiilisyys EU- rahoituksessa Pirkanmaalla/ EAKR ja JTF (Pirkanmaan liitto)

Ilmastoakatemia

6.9.2023

Tiina Harala

Pirkanmaan liitto

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION

Esityksen sisältö

- Pirkanmaan kokonaiskuva EU:n alue- ja rakennepolitiikan (AURA) -rahoituksesta
- Euroopan aluekehitysrahaston EAKR toimintalinjat ja erityistavoitteet (ilmastonäkökulmasta/ Pirkanmaan liiton rahoitusmahdollisuudet)
- Käynnistymässä olevia hankkeita
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF
- Käynnissä olevat haut ja suunnitelma tulossa olevista hauista (Pirkanmaan liitto)
- Rahoituksen ehdoista ja lisätietoja
- Mistä löytyy tietoa avoimista hauista

Uudistuva ja osaava Suomi –ohjelma 2021 - 2027

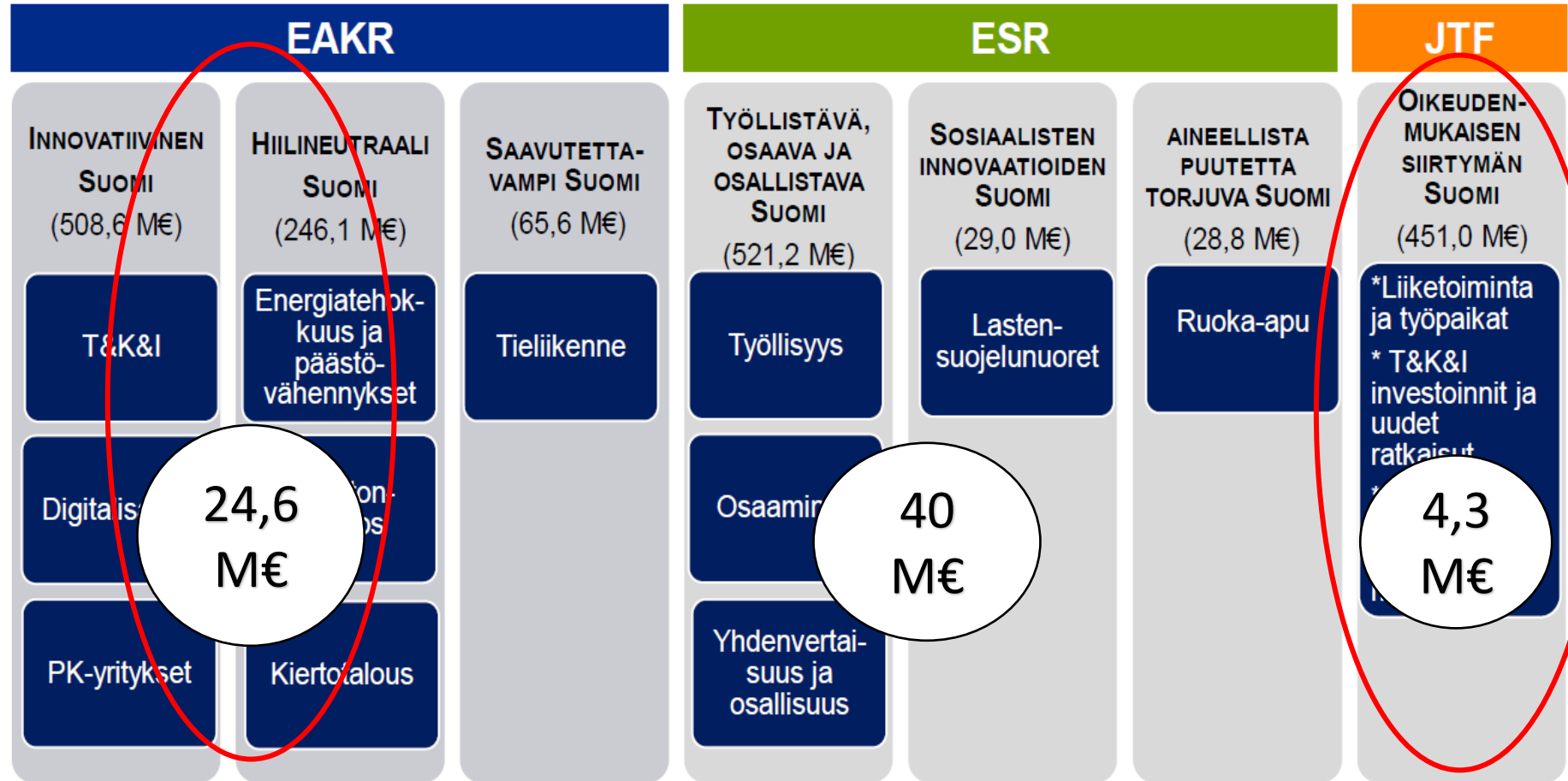

Rahastot

Toimintalinjat

Erityistavoitteet
1-3 kpl

Pirkanmaa
(EU+valtio):

Suomen kokonaissaanto: EAKR 888 M€, ESR 605 M€ ja JTF 466 M€

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

EAKR: Toimintalinja 1. Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

- Keskeisenä tavoitteena on TKI-intensiteetin kasvattaminen sekä elinkeinoelämälähtöisen innovaatiotoiminnan edistäminen ilmasto- ja kestäväen kehityksen tavoitteet huomioiden.
- Mm. vihreää siirtymää tukeva TKI-toiminta, mukaan lukien resurssiviisaus, kierto- ja biotalous ja uudistuva teollisuus; kytkeytyminen kansallisiin ja kv. arvoverkostoihin ml. vihreään siirtymään; ympäristöä säästävien tuotteiden, materiaalien ja tuotantomenetelmien pilotointi ja demonstraatiot sekä niiden käyttöönotto ja kaupallistaminen

Kaikkien hankeiden tulee olla Pirkanmaan älykkään erikoistumisen strategian (AES) mukaisia, sisältökärjet:

- *Vastuullisesti uudistuva teollisuus ja hallittu kestävyysmurros (tavoitteena mm. ilmastopäästöjen tehokas vähentäminen teollisuudessa, materiaalien elinkaaren pidentäminen, tuotannon sivuvirtojen hyödyntäminen).*
- *Älykkäät ja kestävät yhdyskunnat (tavoitteena mm. ympäristöystävällisemmät infraratkaisut, kuntien toimintatapojen kehittäminen, jotta ne kykenevät kestäviin rakennuttamis-, hankinta- ja palveluratkaisuihin)*
- Hyvinvoinnin teknologiat ja palvelut
- Kulttuuri ja digitaalinen elämystalous
- Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 7 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

EAKR: Toimintalinja 1. Innovatiivinen Suomi

Erityistavoite 1.2 Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi

- Ohjelmalla tavoitellaan digitalisaatioon, datatalouteen ja teknologisiin murroksiin liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien kattavaa hyödyntämistä. Digitaalisuutta edistävien TKI- tulosten käyttöönotto ja skaalautuminen ovat keskeisiä liiketoiminnan kasvun mahdollistamiseksi.
- Mm. tuetaan älykkään ja vähäpäästöisen liikkumisen innovaatioita ja digitalisaatiota
- Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 1,2 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

EAKR: Toimintalinja 2. Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.1 Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen

- Tavoitteena on edistää energiajärjestelmän muutosta, joka tähtää kasvihuonekaasupäästöjen määrän nopeaan ja merkittävään vähenemiseen. Systeminen muutos koskettaa mm. energiantensiivistä teollisuutta, rakennuskantaa ja energiantuotantoa.

Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 1,4 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

EAKR: Toimintalinja 2. Hiilineutraali Suomi

- **Erityistavoite 2.2 Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja –palautuvuuden edistäminen**
- Ilmastonmuutokseen sopeutuminen on aktiivista varautumista ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kielteisten vaikutusten ennakointia ja vähentämistä sekä myönteisten vaikutusten luomiin mahdollisuuksiin tarttumista. Sopeutuminen on ilmastonmuutoksen hillintään tähtäävien toimien rinnalla välttämätöntä. Yhteiskunnan yleisesti hyvästä varautumisen tasosta huolimatta alueet, elinkeinot ja väestöryhmät ovat haavoittuvia ja alttiita ilmastonmuutoksen vaikutuksille.

Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 1,2 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

EAKR: Toimintalinja 2. Hiilineutraali Suomi

Erityistavoite 2.3 Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

- Hiilineutraali kiertotalous vähentää materiaalihävikkiä, päästöjä ja kuljetustarpeita sekä parantaa yritysten kilpailukykyä että vastaa kuluttajien tarpeisiin. Luonnonvarojen kestävä ja säästeliäs käyttö sekä materiaalitehokkuuden edistäminen eri tuotantoprosesseissa aina energiantuotannosta kaivosteollisuuteen että julkisen sektorin toiminnassa ovat kiertotalouden keskeisiä tavoitteita.

Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 1,4 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

Pirkanmaan liiton rahoituksella käynnistymässä olevia ilmastoteemaisia EAKR-hankkeita

Energiatehokkuus

- Vetytalous
- Energia- ja hiiliviisas rakennettu ympäristö

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

- Ratkaisujen hakeminen ilmastonmuutoksen haasteisiin laajan yhteistyön kautta

Kiertotalous

- Valmistava teollisuus (mm. materiaalikierron edistäminen)
- Kiertotalousasioiden koordinaatio
- Korjausrakentaminen

- Yhteensä EU+valtio -rahoitus noin 1,9 miljoonaa

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF (Just Transition Fund)

- Tukee EU:n ilmastoneutraalia siirtymää
- Vastataan siirtymän sosioekonomisiin ja ympäristöllisiin haittavaikutuksiin aluetalouden ja työllisyyden vahvistamiseksi
- Suomessa perustana on (edellisen) hallitusohjelman linjaus turpeen energiakäytön puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä
- Keskeistä on turvetuotannosta riippuvaisten alueiden elinkeinojen monipuolistaminen ja turvetoimialan työpaikkojen sopeuttaminen
- Pirkanmaan JTF-alue käsittää 4 kuntaa: **Kihniö, Parkano, Punkalaidun, Virrat**
- Kaikissa rahoitettavissa toimenpiteissä periaatteena on *“do no significant harm” (DNSH)* eli ei saa aiheuttaa haittaa luonnolle, ilmastolle, vesistöille, ympäristölle
- **JTF on osa Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 –ohjelmaa:**
 - **Toimintalinja 7. Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi**
 - Erytystavoite 7.1 Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä
 - Pirkanmaan JTF-suunnitelma s. 281 alkaen ohjelma-asiakirjassa

Pirkanmaan liiton kautta myönnettävä EU+valtio –rahoitus yht. noin 1,3 miljoonaa (koko rahoituskaudella)

JTF, Pirkanmaan painopisteet

Painopiste 1. Yrittäjyyden, uusien yritysten ja työllisyysmahdollisuuksien edistäminen

Tuettavaa toimintaa (ilmastonäkökulmasta) mm.: uudet liiketoimintamahdollisuudet (valmistavan teollisuuden sivuvirtojen hyödyntäminen, bio- ja kiertotalous)

Rahoitus: Pääosin ELY-keskus (yritystuet), Pirkanmaan liitto (yleishyödylliset tki-hankkeet)

Painopiste 2. Tutkimus- ja innovaatiotoiminta alan ja alueen uusien tuotteiden ja palvelujen synnyttämiseksi

Tuettavaa toimintaa mm. turvetta korvaavien tuotteiden tutkimus- ja kehitystyö, korkeamman jalostusarvon turvetuotteet (kunhan eivät hidasta päästötavoitteiden toteutumista)

Rahoitus: Pääosin Pirkanmaan liitto (yleishyödylliset tki-hankkeet)

Painopiste 3. Turvetuotantoalueiden paikallinen kehittäminen ja ennallistaminen, vesiensuojelu ja -hoito

Toimenpiteillä tulee olla merkittäviä kasvihuonekaasupäästöjä vähentäviä tai ekosysteemejä ja vesistöjen tilaa parantavia vaikutuksia

Tuettavaa toimintaa mm. ennallistamisen ja jälkikäytön suunnittelu

Rahoitus: ELY-keskus, ks. [hakuilmoitus](#)

Käynnissä olevat haut ja suunnitelma tulossa olevista hauista (Pirkanmaan liitto)

- Pirkanmaan liiton JTF-haku, 12.6. – 29.9.2023, [LINKKI HAKUILMOITUKSEEN](#)

Haettavissa oleva rahoitus yhteensä:

noin 1 miljoonaa euroa

- Toimintalinja 1., erityistavoitteet 1.1 ja 1.2
 - Haku avataan syksyllä (loka-/marraskuu)
- Toimintalinja 2., erityistavoite 2.2
 - Syksyllä 2024

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Rahoituksen ehdoista ja lisätietoja

- Tuensaajat/ hakijat: kunnat, kuntayhtymät, tutkimus- ja koulutusorganisaatiot, julkisomisteiset kehittämissyhtiöt, yleishyödylliset yhdistykset ja järjestöt...
 - **Pirkanmaan liitto ei voi rahoittaa yksittäisen yrityksen tai ammatinharjoittajan hankkeita!**
- Omarahoitusta vaaditaan, maksimituki hausta riippuen kehittämishankkeissa 60% - 80%

Lisätietoa **Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027** -ohjelmasta ja ohjelma-asiakirja löytyy nettisivulta <https://rakennerahastot.fi/uudistuva-ja-osaava-suomi-2021-2027>

Pirkanmaan maakuntaohjelma (jonka osana Pirkanmaan älykkään erikoistumisen strategia) löytyy nettisivulta <https://pirkanmaa.mediafiles.fi/catalog/Pirkanmaa/r/1961/viewmode=infoview>

Mistä löytyy tietoa avoimista hauista?

Hauista löytyy tietoa ainakin seuraavilta nettisivuilta:

- Avoimet hankehakuilmoitukset www.eura2021.fi -sivuston kautta
 - vasemmasta alalaidasta klikkaamalla '*Avoimet hankehakuilmoitukset*'
 - hakuja voi hakea erilaisilla hakuehdoilla; (esim. viranomaisen: Pirkanmaan liitto)
 - HUOM! Maakunnalla ei pysty hakemaan! (Pirkanmaan haut löytyvät kun haun kohdealueeksi valitsee Länsi-Suomen)
- Pirkanmaan liiton nettisivuilla
 - <https://www.pirkanmaa.fi/kategoria/rahoitushaut/>
- Rakennerahastot-sivuilla
 - <https://rakennerahastot.fi/hakuajat> (hakukortteina kaikki haut - ei suodatustoimintoja)
 - Länsi-Suomen osio
 - <https://rakennerahastot.fi/lansi-suomi/hakuajat-lansi-suomi> (hakukortteina kaikki Länsi-Suomen haut, linkki vie hakukortista suoraan hakuilmoitukseen)
 - [Pirkanmaan hakujaksosuunnitelma | Rakennerahastot](#) (Pirkanmaan hakuajkoja koskeva päivittyvä suunnitelma)

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

KIITOS

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

PIRKANMAA
COUNCIL OF TAMPERE REGION